

Before S. S. Sandhwalia, C.J., P. C. Jain and S. S. Kang, J.J.

ਜੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਰਨਲ ਐਨ.ਏ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 281 ਆਫ 1971।

2 ਜੂਨ 1982

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (1939 ਦਾ IV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਬੀ ਅਤੇ 110-ਸੀ—ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੂਲਜ਼, 1964-ਆਰਯੂਆਈਪੀ 20—ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V ਦਾ 1908)—ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17—ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ—ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ—ਨਿਜੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ—ਕੀ ਕੁਆਂਟਮ ਓਜ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ—ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ—ਕੀ ਹੈ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ- ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ- ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ- ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ- ਕੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ- ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ- ਬਿਆਨ- ਪਾਰਟੀਆਂ- ਕੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੂਲਜ਼ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਕੋਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ 'ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ 'ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਜਾਂ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ * ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 21 ਅਤੇ 22)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ-ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ। (ਪਰਾ 23)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। (ਪਰਾ 24)।

*ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਚਨਚੇਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੇਕਨ ਨਹੀਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਿ *ਇੱਕ ਖਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸੋਧ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪਰਾ 26)।*

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਸੇਵਾ' ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ਾ-ਕੰਮ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ *ipse ਦੀਕਸ਼ਿਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।* ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਠੋਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯੋਗਤਾ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਜਿਹੇ ਠੋਸ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਸ਼ੱਕੀ ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਣ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਟਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਫ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ

jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪਾਰਾ 33, 34 ਅਤੇ 35),

PS ਭਟਨਾਗਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ .

1977 PLR 300

— ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਵਲੋਂ 18 ਸਤੰਬਰ, 1980 ਦੇ ਆਪਣੇ ਡਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ: -

- (1) ਕੀ ਕਲਮ ਦੇ ਯੋਗ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ। ਹਾਈਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੀ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਜ਼ ਅਟਕਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
- (3) (2) ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ?

ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 2 ਜੂਨ, 1982 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜੋ।)

ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ. ਐੱਸ. ਬੈਂਸ ਦੇ 20 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ FAO ਨੰਬਰ 217 ਆਫ 1973 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਸੋਢੀ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਮਿਤੀ 11 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਨੂੰ (ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਏ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ. ਐੱਸ. ਖੁਰਾਣਾ ਨੂੰ 2,000 ਰੁਪਏ, ਮੇਜਰ ਬਿਸਾਰੀਆ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਡਰਾਈਵਰ ਪੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਸ ਰਕਮ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁ. 3,00,000 ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। f

ਦਾ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ 16 : -

ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅੰਤਰ

ਇਤਰਾਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

LM ਸੂਰੀ, RM ਸੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਅਤੇ VP ਗਾਂਧੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅੱਛਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਟੀ.ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਿਸਪੈਂਡੈਂਟਸ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਨਿਰਣਾ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੈਨ ਜੈਨ, ਜੇ.-

1. ਸਾਡਾ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਐਲਪੀਏ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਨੰਬਰ 281, 282, 283 (ਅਤੇ 1977 ਦੇ 284 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 1977 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰ. 281 ਆਫ 1977 'ਚ ਦਾਇਰ ਕਰਾਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰ. 16 ਆਫ 1978' ਅਤੇ 1977 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰ. 284, 1978 'ਚ ਦਾਇਰ ਕਰਾਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰ. 15 ਆਫ 1978 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ -ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

2. ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

3. 7 ਨਵੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਕਰਨਲ ਐਨ.ਏ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਰਨਲ ਜੇ.ਐਸ. ਖੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਮੇਜਰ ਵਾਈ. ਬਿਸਾਰੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਪਾਹੀ-ਡਰਾਈਵਰ ਪੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟਾਫ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਏਅਰਪੋਰਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸਟਾਫ ਦੀ ਕਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਰ ਨੰ. ਸੀ.ਐਚ.-1104, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਜੈ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਏ*, ਸੈਕਟਰ 23 ਅਤੇ 24 ਅਤ ਦਕਸ਼ਣ ਮਾਰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਕਰਾਸਿੰਗ। ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਰਨਲ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਬਾਹਰ ਡਿੱਗ ਗਏ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ, ਨਾਲ ਹੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸਮੇਤ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੈਰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, - 11 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਲ ਐਨ.ਏ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਰਨਲ ਜੇ.ਐਸ. ਖੁਰਾਣਾ ਨੂੰ 2,000, ਰੁ. ਮੇਜਰ ਵਾਈ. ਬਿਸਾਰੀਆ ਨੂੰ 1,000 ਅਤੇ ਰੁ. ਸਿਪਾਹੀ ਪੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ 3,000

4. ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਕਰਨਲ ਐਨਏ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ - 20 ਮਈ, 1977 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਕਰਨਲ ਐਨ.ਏ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, 'ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

X ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੈਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1. ਕੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ (ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਉਸ ਦੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ), ਇੱਕ ਮਹਿਜ਼ ਅਟਕਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾਯੋਗ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
2. ਕੀ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
3. ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਨੰ. (2) ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ।

7. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਬਹਿਸ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਅਪੀਲੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1939 (ਇੱਥੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 1 ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

2. ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ' ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?
3. ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ?
4. ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ?

8. ਮੈਂ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਸ੍ਰੀ ਸੂਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ - ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ

ਫਿਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10. ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

11. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 110 ਤੋਂ 110-F ਅਤੇ ਧਾਰਾ 111-ਏ ਨੂੰ "ਸੋਧ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਸੰਖਿਆ 100)) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ 1939 ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110 < ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਏ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ

jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“110-ਸੀ. ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

^

- (1) ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।
- (2) ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ; ਅਤੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ XXXV ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
. ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1898.

(2-ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ -

- (1) ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੈ, ਜਾਂ
- (2) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਪਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ 'ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (3) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਡੀ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-E ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਟੌਰ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-F ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 'ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਲੇਮ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ' ਵੀ ਬਾਰ ਕਲੇਮਜ਼ ਇਰੀਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁੱਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 111-ਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 110 ਤੋਂ 110-ਈ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 111-ਏ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੂਲਜ਼, 1964, ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

12. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ 20 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 'ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"20. (ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀ) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਕੁਝ ਕੇਸ:-

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਆਰਡਰ V, ਨਿਯਮ 9 ਤੋਂ 13 ਅਤੇ 15 ਤੋਂ 30; ਆਰਡਰ IX, ਆਰਡਰ XIII, ਨਿਯਮ 3 ਤੋਂ 101; ਆਰਡਰ XVI ਨਿਯਮ 2 ਤੋਂ 21; ਆਰਡਰ XVII ਅਤੇ ਆਰਡਰ XVIII, ਨਿਯਮ 1 ਤੋਂ 3.

13. ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

14. ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੇਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਬਾਰੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 20 ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ। ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਡ।

15. ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀ (*) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 110-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ

Jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਸਬੋਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਪਹੁਦਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ > ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ-ਸਥਾਨ ਨੇ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਰੋਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵੀ ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (1) ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਅਸਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ' ਡੀ. ਐਨ ਰੇ ਬਨਾਮ ਨਲਿਨ ਬਿਹਾਰੀ ਬੋਸ (2) ਅਤੇ ਹੁਕਮਚੰਦ ਬੈਦ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾਨੰਦ ਸਿੰਘ, (3)। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ (^ਅਰਸਿੰਘ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੰਗਾਈ ਦੂਬੇ) (4)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਨੇ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੈ

V (1) 1957 PLR 45.

(2) 46 IC 621.

(3) ਆਈਐਲਆਰ 33 ਕੋਲ 927, 931.

(4) ILR 5 AU 163 (FB)

ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ CHSE ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਹੁਕਮਚੰਦ ਬੈਦਾਸ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ))। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰਜੈਟ ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਰਾਮਚੰਦਰ ਨਰਾਇਣ ਕੁਲਕਰਨੀ ਬਨਾਮ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੋਮ ਨਰਾਇਣ (5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ

ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿਊਰ tHkt ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੁਨਾਸਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਜਿਸਦਾ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 20 ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਜਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।) *ਇੰਡੀਆ ਅਸੋਰੈਸ ਕੰ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਅੰਬਾਲਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (6), ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ

(5) ILR 20 Bom. 281, 283.

(6) 1964 PLR 156.

Jai Singh and another u. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ ਕੇਜੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। , ਫਿਰ ਵੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਉਪਬੰਧ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਵੇਕ। ਇਹ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਲੇਮ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 110-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, 'ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹੀ ਸਖਿਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭੰਡਾਰੀ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ *ਮਥਰਾ ਦਾਸ* ਬਨਾਮ *ਓਮ ਪਾਰਕਰਿਸ਼ 1* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਹ 'ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੋਧਾਂ ਜਾਂ ਬਦਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਿਆਦ 'ਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਦੇਵ ਰਾਜ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਜਵੰਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

17. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਦਰਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (7)*, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਚੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

“ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੂਲਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 20, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

(7) ਏਆਈਆਰ 1978 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 265.

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ।

18. ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ

“ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ - ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੈਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸੀਮਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਏ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਪੇਨਸ਼ਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰੂਲਜ਼, 1961 ਦਾ ਨਿਯਮ 3, ਅੰਤਿਕਾ 2 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (h) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਫਾਰਮ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ * ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫਾਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

(10) 980 ਏਸੀਜੇ 298

Jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਈ- ਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਪੈਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝਟਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਟ੍ਰਾਈ ਬੰਨਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੀਆਂ - ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਣਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ' ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਿਨਾਂ ਸਵਾਲ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ' ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਸਿਵਲ

ਐੱਫ਼.

ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸੋਧ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ

ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਲੀਲ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਸੁਰਤਾਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਇਹ ਲੋੜ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ.

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਾਂ ਜੇ-ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਨਤੀਆਂ, ਆਖਿਰਕਾਰ, ਹਨ।

ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ। ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਸੰਪੂਰਨਤਾਵਾਦੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਲਤੀ-ਸਬੂਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਆਮ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ।

(21) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 20 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(22) ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 110-ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 20 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੰਦੇ ਹਨ

Jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਖੇਪ ਰੂਪ ਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(23) ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵ. ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ 'ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸੀਮਾ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(24) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ। ਪਰ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(25) ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੀ ਸੋਧ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(26) ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਚਨਚੇਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ, ਜੇਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਸੋਧ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(27) ਮੈਂ ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ

ਉਸਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(28) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਬਣਾ ਕੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਦੀ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, * ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਭਿਆਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ।

(29) ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਸਮਰਥ ਜਾਪਦੀ ਸੀ; ਇਸ ਦੀ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਯਕੀਨਨ ਅਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ।

(30) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਐਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਸ. ਭਟਨਾਗਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (11) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ

Jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ.

(31) ਸਵਾਲ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਭਿਆਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ

(11) 1977 PLR 300,

ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਵਿਹਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਕਈ ਸਾਲ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸੋਚਣਗੇ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨਗੇ।

(32) ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਆਈ

(33) 'ਅਟਕਲਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਨੁਮਾਨ, ਅਨੁਮਾਨ-ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨ-ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਨਵਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਅਜੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਹੇਵੰਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ਾ-ਕੰਮ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ipse ਦੀਕਸ਼ਿਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(34) ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਠੋਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯੋਗਤਾ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਜਿਹੇ ਠੋਸ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਫੜੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ

Jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਆਪਣਾ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਹੁਨਰਮੰਦ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਭਿਆਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ (ਜਾਂ ਅਪਾਹਜ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ, ਅਟਕਲਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਠੋਸ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(35) ਸਾਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਜੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ.

(36) ਪੀ.ਐਸ. ਭਟਨਾਗਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

(37) ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਹੁਣ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਜਾਣਗੇ,

ਐਸ ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ;-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ;

ਐਸ. ਆਈ.ਟੀ. ਕੰਗ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ;

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

Jai Singh and another v. Col. N. A. Subramaniam and another
(P. C. Jain, J.)

6601 HC—ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰੈਸ, ਯੂਟੀ, ਸੀ.ਐਚ.ਡੀ.